

Општи подаци и локација

У подножју Карпата и Хомољских планина, на уласку у Ћердапску клисуру, у загрљају плавог Дунава и златоносног Пека налази се Велико Градиште – названо и предворјем Ћердапа.

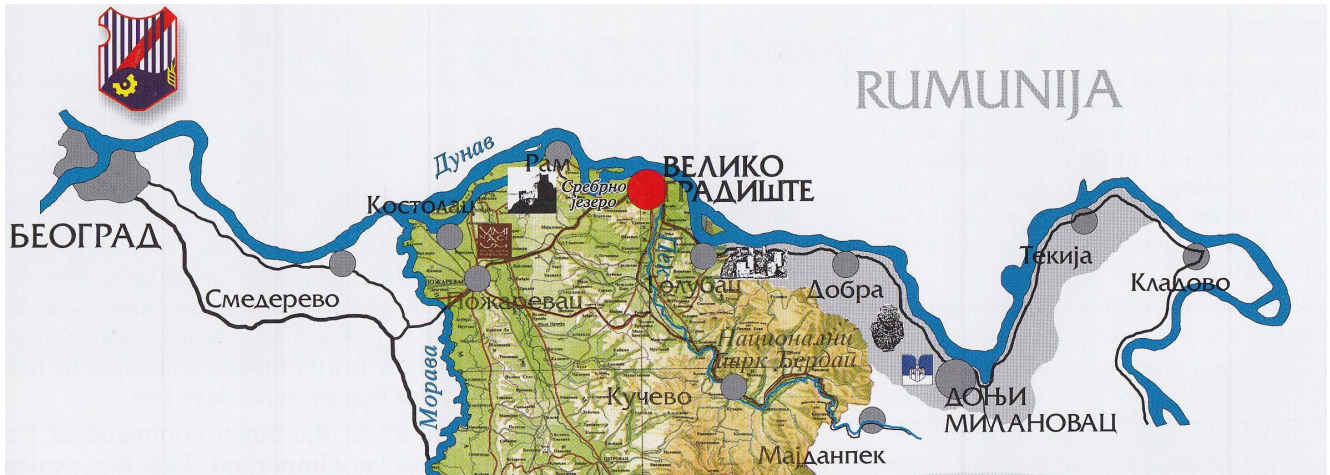
Општина Велико Градиште налази се у североисточном делу Србије и припада Подунавском региону (Браничевски округ).

Простире се на површини од 344 км².

На територији општине живи око 17.500 становника смештених у 26 насеља. Седиште општине је Велико Градиште које броји око 6.000 становника и представља административни, привредни и културни центар општине. На привременом раду у иностранству налази се преко 5.500 грађана (углавном у земљама западне Европе).

Велико Градиште се на западу граничи са општином Мало Црниће, на југоистоку са општином Кучево, а на истоку са општином Голубац, На северу је општина омеђена Дунавом који је у дужини од 20 км раздваја од суседне Румуније.

Јужним делом општине пролазе магистрални пут Београд-Кладово и железничка пруга. Од Београда је удаљена око 110 км, само сат вожње. Ипак, главна комуникацијска веза Великог Градишта са осталим градовима је магистрални пут Београд-Ћердап. Велико Градиште је и са осталим околним градовима повезано добрим асфалтним саобраћајницама.

Велико Градиште је пристаниште за све стране бродове који Дунавом долазе из црноморских лука на путу за Беч и обратно. Надамо се да ће овај град као лука пуно добити на значају када буде прорадио канал Дунав-Рајна-Мајна. У Градишту је и царинарница, па је и то разлог да све беле лепотице на свом путу обавезно, краће или дуже, застану у њему.

Великог Градишта улива се и река Пек у Дунав. Изградњом ХЕ Ћердап и подизањем нивоа Дунава, на ушћу Пека формирао се залив који је врло брзо постао велико станиште за многе птичје врсте. Од Великог Градишта, поред Дунава до ушћа Пека, па и даље узводно, изграђен је одбрамбени насип који је истовремено и лепо шеталиште обалом Дунава. Велико Градиште се налази на надморској висини од 81 метра. У погледу рељефа подручје општине је претежно равничарско јер преко 60% чине равнице. Више брежуљкасто земљиште чини 25%, а брдско подручје само 15% укупне површине. Највиша узвисица је Липовачка, висока 362 метра, а најнижа тачка је ушће Пека са надморском висином од 68 метара. Највећи део површина је обрадиво земљиште са баштама, ораницама и виноградима. Некада је овај крај био веома богат шумама. Међутим, оне данас захватају једва око 200 хектара. Преовладава релативно млада багрмова шума. По њој и познато излетиште Бели Багрм добило име. Од села Рама преко Затоња, Великог Градишта и Пожежена до Голупца простире се Рамско-голубачка пешчара укупне дужине 70 километара. Општина обилује и бројним ловним

теренима у којима преовладава ниска дивљач, а у изобиљу има и пернате дивљачи. Клима је овде умерено-континентална с дугим топлим летима и релативно високим температурама. Велико Градиште је током јула и августа често најтоплији град у земљи. Најтоплији месец је, свакако, јули са средњом температуром од преко 25^о С. Топографски положај, пешчани рт који се упире у Дунав, околне мочваре и Пек, у значајној мери одређивали су место и значај овог града. То је једино градско насеље у Србији које у свом називу садржи, не само појам насеља-тврђаве, већ и назнаку да је то и у прошлости било веће утврђење око кога се развио сам град. Окосницу привредног развоја општине чине пољопривреда, туризам и индустријски капацитети за прераду уљарских култура. У структури привреде најзначајније место има пољопривреда, па се на ораничним површинама претежно гаје кукуруз, пшеница, индустријске културе, воће и поврће. Села у доњем току Пека – Триброде, Царевац, Кусиће и друга, позната су као села надалеко познатих повртлара који се могу срести на пијацама широм Србије. Пољопривредници овог краја су и врсни произвођачи здраве хране. Острово, Царевац и још нека села позната су по чувеном пасуљу „градиштанац“. Сточари овог краја претежно гаје краве, свиње и живину. Село Пожежено је познато као село у коме је свака кућа мала фабрика метли. Због тога ово село и називају „село метлара“.

Окосницу развоја туризма чине реке Дунав и Пек, као и Сребрно језеро, настало преграђивањем рукавца Дунава, дугачко 14 км, широко око 300 метара и просечно дубоко 8-9 метара, поред кога је изграђено викенд насеље и туристичко-рекреативни комплекс Бели Багрем.

Делатност основног образовања лоцирана је у 3 централне основне школе (Велико Градиште, Мајиловац и Средњево) са преко 2.000 ученика. Од средњих школа постоји Гимназија са одељењима пољопривредне и трговачке школе.

Предшколска установа Дечји вртић „Мајски цвет“, поред централног објекта у Великом Градишту, своју делатност организује и у још 9 одељења у сеоским насељима.

Културни центар општине Велико Градиште у свом саставу има фолклорну, драмску и музички секцију. Сваке године, у јулу месецу, одржава се Музички фестивал виолине „Царевчеви Дани“ који негује традиционалну народну музику у духу Властимира Павловића Царевца.

Библиотека „Вук Караџић“ поседује читаоницу и велики број књига и друге архивске и некњижне грађе. Поред ње се налази и галерија Милана Бесарабића, музеолошко одељење, као и ликовна галерија.

Спорт представља значајну делатност. Спортско друштво „ВГСК“ представља окосницу развоја спорта и у свом саставу има 9 спортских клубова у којима се окупља преко 500 младих.

Основна здравствене заштита организована је преко Дома здравља у Великом Градитшу и са одређеним бројем здравствених станица и амбуланти у сеоском подручју.

Општина остварује међународну сарадњу – партнерство са општинама Нова Молдава и Решица из Румуније и Аспрангели из Грчке.